

בש"פ 7003/20 - עמוס דב סילבר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 7003/20

לפני: כבוד השופט י' אלרון

העורר: עמוס דב סילבר

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד ב-
מ"ת 20088-09-19 מיום 16.9.2020 שניתנה על ידי
השופט ע' דרויאן-גמליאל

תאריך הישיבה: ב' בחשון התשפ"א (20.10.2020)

בשם העורר: עו"ד איתי בר-עוז; עו"ד נתן ביילין

בשם המשיבה: עו"ד שירי רום; עו"ד יוני חדד

החלטה
**

1. לפני ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופט ע' דרויאן-גמליאל) מיום 16.9.2020, לעצור את העורר עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

עיקרי עובדות כתב האישום

2. ביום 9.9.2019 הוגש נגד העורר ואחרים כתב אישום הנפרס על פני עשרות עמודים, ומייחס לו עבירה של עמידה בראש ארגון פשיעה, שורה ארוכה של עבירות סחר בסמים והדחת קטינים לשימוש בסמים מסוכנים, ושתי עבירות סחיטה באיומים אשר אחת מהן בוצעה במסגרת ארגון פשיעה.

על פי הנטען בכתב האישום המתוקן ברביעית, במהלך חודש מרץ 2017 פיתחו העורר ואחרים פלטפורמה דיגיטלית מוצפנת בשם "טלגראס", אשר יועדה לסחר, הפצה ותיווך לסחר בסמים מסוכנים, וכן לייעוץ והדרכה בנושאים הקשורים לכך. בתוך תקופה קצרה יחסית הפכה "טלגראס" לאמצעי העיקרי לסחר בלתי חוקי בקנאביס בישראל, ואפשרה גישה לסמים מסוכנים מסוגים שונים, לרבות סמים פסיכדליים וקוקאין, לכל שכבות האוכלוסייה - בהם קטינים. בכלל זה, נטען כי במהלך התקופה הרלוונטית לכתב האישום רכשו למעלה מ-200,000 משתמשים שונים סמים מסוכנים מסוג קנאביס, אשר נמכרו על ידי יותר מ-3,500 סוחרים סמים - בהם גם קטינים.

החל מסוף שנת 2017 ולכל הפחות עד למעצרו באוקראינה, ביום 12.3.2019, החל העורר לנהל את פלטפורמת ה"טלגראס" בתבנית היררכית, מאורגנת ושיטתית, במתכונת של ארגון פשיעה אשר הוא העומד בראשו, ומטרתו בין היתר לבצע מגוון עבירות סמים, תוך הגדלה עקבית של נתח פעילותו בתחום זה.

לצד העורר פעלו מספר אנשים נוספים ב"דרג ניהול בכיר", כלשון כתב האישום, אשר אחד מהם חלק את רווחי הארגון עם העורר, והאחרים קיבלו החל משלב מסוים שכר חודשי בתמורה לפעולתם. הגורמים שפעלו בדרג ניהול זה התוו נהלים והנחיות שלפיהם פעלו 18 "ראשי ענפים" שונים, אף הם בתשלום חודשי וכן בתמורה למנות סם מסוכן, אשר היו אמונים על ניהולה השוטף של הפלטפורמה ועל הקשר עם סוחרים וצרכני הסמים. כמו כן, הפעיל הארגון שליחים אשר פעלו למול סוחרים סמים, לצורך ביצוע העברות כספים וסמים מסוכנים.

הכנסות הארגון הגיעו לסכום כולל של כ-30,000,000 ש"ח, אשר נבעו בעיקרן מתשלומים שנדרשו סוחרים הסמים לשלם בתמורה לפרסום "שירותיהם" באמצעות פלטפורמת ה"טלגראס". חלק מרווחי הארגון שימש כמשכורת למנהלי ולעובדיו; וחלקו נצבר לצרכי הארגון השוטפים, תוך המרת שיעור מסוים מהכספים למטבע דיגיטלי בשווי של יותר ממיליון ש"ח, על מנת להסוות את מקורו. כמו כן, נטען כי העורר עצמו גרף לכיסו מאות אלפי ש"ח מרווחי הארגון.

3. במקביל לפעילות זו, פרסם העורר במרשתת (רשת האינטרנט) ובכלי תקשורת שונים את מאמציו לאפשר סחר בסמים באמצעות פלטפורמת ה"טלגראס", תוך שעודד רכישת סמים מסוכנים באמצעותה, הסביר כיצד ניתן לעשות בה שימוש, והבהיר בין היתר כי הממשק של פלטפורמה זו מאפשר לו לערוך "סינון" לסוחרים הסמים.

נוסף על כך, יזמו העורר וגורמים נוספים בארגון אירועים פומביים של צריכת סמים במטרה לשווק את הארגון לקהל הרחב ולמשוך משתמשים נוספים תוך הרחבת היקף פעילות הארגון.

4. אופן הפעילות באמצעות פלטפורמת ה"טלגראס" הקשה על גורמי אכיפת החוק להתחקות אחר עסקאות הסמים שבוצעו באמצעותה. זאת, הן בשל פעילותה על גבי רשת ה"טלגרם" המוצפנת; הן בשל נהלי העבודה בארגון, אשר כללו בין היתר הוראות בדבר הקפדה על מידור בין עובדי הארגון, טשטוש זהות המעורבים, ומחיקת שיחות והודעות שהתקיימו במסגרת הפעילות.

בכלל זה, עובדי הארגון סיננו את סוחרים הסמים שפעלו באמצעות פלטפורמת ה"טלגראס" על מנת למנוע את שימוש

בה על ידי שוטרים סמויים. כמו כן, החל משלב מסוים נדרשו סוחרי הסמים לספק לארגון את פרטי חשבונות ה"טלגרם" שבאמצעותם פעלו, על מנת לאפשר מחיקה מרחוק של משתמשיהם ברשת ה"טלגרם" ואת התכתבויותיהם הנוגעות לפעילותם עם הארגון, במקרה של חקירה משטרתית בעניין. בהמשך, אף הוקם "ערוץ" במסגרת פלטפורמת ה"טלגרם" בו חשפו אנשי הארגון את פרטיהם של שוטרים שפעלו בפלטפורמה במסגרת תפקידם.

5. לצד כל אלו, נטען כי העורר נהג לסחוט באיומים גורמים שונים אשר פגעו בארגון או שנשקפה מהם, לדעתו, סכנה לפגיעה בו.

בכלל זה, נטען כי העורר פנה לקטינה בת 17, אשר הוא סבר כי ייתכן שהיא משתפת פעולה עם משטרת ישראל וסיפקה מידע מפליל על סוחרי סמים שפעלו באמצעות פלטפורמת ה"טלגרם", ואיים עליה במטרה שתחדל משיתוף הפעולה עם גורמי המשטרה. בהמשך, אף שוחח העורר עם אִם הקטינה, ואיים כי אם תמשיך במעשיה, יפרסם את פרטיה ברבים כמי שמשתפת פעולה עם המשטרה. העורר פרסם הודעה על השתלשלות האירועים בחשבון ה"פייסבוק" שלו, אשר לו אלפי עוקבים וחברים, על מנת להניא אחרים משיתוף פעולה עם משטרת ישראל ולהגביר את תחושת הביטחון של משתמשי הפלטפורמה.

במקרה אחר, נטען כי לאחר שנודע לעורר שאחת מעובדותיו לשעבר העתיקה את פרטיהם האישיים של אלפי סוחרי סמים שפעלו בפלטפורמת ה"טלגרם", בטרם עזבה את עבודתה בארגון, פנה אליה ואיים עליה בפגיעה בגופה על מנת למנוע ממנה מלפרסם את שמות סוחרי הסמים.

הליכי ההסגרה והמעצר בעניינו של העורר

6. כעולה מהבקשה למעצר עד תום ההליכים, העורר נעצר באוקראינה במהלך חודש מרץ 2019 על רקע צו מעצר זמני שוצא נגדו לבקשת המשיבה. ביום 2.4.2019 הגישה המשיבה בקשה להסגרתו מאוקראינה לישראל, וביום 4.7.2019 אושרה בקשת ההסגרה על ידי בית משפט של מדינה זו.

העורר הגיש ערעור על החלטת בית המשפט האוקראיני בעניין הסגרתו, ובהמשך הועבר למעצר בית באיזוק אלקטרוני עד לסיום הליך ההסגרה. ביום 15.8.2019 נדחה הערעור, נקבע כי יוסגר לישראל, והוחלט על מעצרו לצורך הסגרתו.

בשעות הערב של אותו יום הובל העורר לשדה התעופה בקיב לצורך הטסתו לישראל - אולם הוא נמלט משדה התעופה לעיר אומן. ביום 17.8.2019 אותר העורר, ולמחרת הובא לישראל ונעצר.

7. מעצרו של העורר הוארך מעת לעת עד להגשת כתב האישום נגדו. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

בבקשה נטען כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות לעורר. בכלל זה, הפנתה המשיבה לחקירת העורר באוקראינה עם מעצרו הראשוני; לתשאוליו המוקלטים בישראל שבהם תיאר בין היתר את תפקידו בארגון וציין כי פעל ממניעים אידיאולוגיים; לפרסומיו במרשתת על אודות פעילות הארגון ופלטפורמת ה"טלגרם"; האזנות סתר שבהם נשמעים חלק מהנאשמים בפרשה; והודעותיהם במשטרה של חלק מהמעורבים בפרשה אשר בהם תיארו את פעילות העורר.

עוד נטען לקיומה של עילת מעצר מכוח סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),

התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), בשל המסוכנות הנשקפת מהעורר לציבור, הנלמדת בין היתר מחזקת המסוכנות הקבועה בסעיף 21(א)(1)(ג)(3), בשל מעורבותו, על פי הנטען, בביצוע עבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.

בכלל זה, נטען כי פעילותו רחבת ההיקף של העורר, אשר אפשרה מאות אלפי עסקאות סמים תוך הדחת קטינים לסמים מסוכנים ולסחר בסמים, ממחישה את המסוכנות הרבה הנשקפת ממנו. זאת, במיוחד לנוכח המניעים האידאולוגיים להם טוען העורר, אשר מגבירים את החשש כי יפעל להמשך ביצוע העבירות אם ישוחרר ממעצר. בבקשה אף נטען כי כאשר שוחרר העורר למעצר בית באיזוק אלקטרוני באוקראינה, פעל לחידוש פעילותו תוך שפרסם בין היתר מודעה שבה נכתב כי דרושים מנהלים חדשים לארגון שבמסגרתו הופעלה פלטפורמת ה"טלגראם".

כמו כן, צוין כי לעורר הרשעות קודמות המלמדות על המסוכנות הנשקפת ממנו, ובכלל זה הרשעות בעבירות של גידול, סחר והחזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית, וכן בעבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש.

נוסף על כך, נטען בבקשה כי קיימת עילת מעצר נוספת בשל חשש משיבוש מהלכי משפט והימלטות לפי סעיף 21(א)(1)(א) לחוק המעצרים. זאת, שכן העבירות בוצעו עת שהה העורר בארצות הברית לתקופה ממושכת, תוך שנמנע באופן מכוון מלהגיע לישראל; במסגרת פעילות הארגון ננקטו צעדים שונים לטשטוש פעילותו, תוך שימוש באמצעים טכנולוגיים שונים שנועדו למנוע מהמשטרה להתחקות אחר הפעילות הבלתי חוקית שבוצעה באמצעות פלטפורמת ה"טלגראם"; והוא אף נמלט מידי הרשויות באוקראינה בהיותו בשדה התעופה בקייב לקראת הסגרתו לישראל.

8. בטרם ניתנה החלטה בבקשה למעצר העורר עד תום ההליכים, הוארך מעצרו בהסכמה בהחלטת בית משפט זה (השופטת י' וילנר) מיום 7.6.2020.

9. בהחלטתו מיום 14.7.2020, קבע בית המשפט המחוזי (השופטת ד' עטר) בהחלטה מנומקת ומפורטת כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות לעורר, למעט בנוגע לאירוע שבו מיוחסת לעורר עבירה של סחיטה באיומים כלפי עובדת לשעבר של הארגון. בעניין זה, נקבע כי קיימות ראיות לכאורה לעבירת האיומים בלבד.

בית המשפט המחוזי עמד על כך כי המחלוקת בין הצדדים בעניין הראיות לכאורה התמקדה בסוגיית הגדרת הארגון שבמסגרתו הופעלה פלטפורמת "טלגראם" כארגון פשיעה, בשאלת מעמד העורר בהתארגנות; קביעותן של ראיות שונות, וקיומן של ראיות לכאורה לעבירות סחיטה באיומים, תיווך לסחר בסמים והדחת קטין לסמים.

נקבע, כי קיימות ראיות לכאורה לכך שהארגון מהווה "ארגון פשיעה" כהגדרתו בחוק המאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003; וכן, לעניין מעמדו הרם של העורר בארגון. זאת, תוך שהפנה בית המשפט המחוזי, בין היתר, להתבטאויותיו הפומביות של העורר ולהודעותיהם במשטרה של מעורבים שונים בפרשה.

כמו כן, קבע בית המשפט המחוזי כי יש בהודעת אחד הנאשמים האחרים בפרשה, באשר לכספים שהועברו לעורר, כדי לשמש כראיות לכאורה לכך שהעורר אכן הפיק רווח כלכלי מפעילות הארגון, כנטען בכתב האישום.

בנוסף, נקבע כי קיימות ראיות לכאורה לכך שפעילות העורר עלתה כדי עבירות של תיווך לסחר בסמים מסוכנים והדחת קטין לסמים, תוך שהדגיש כי פלטפורמת הסחר בסמים מסוכנים התאפשר הודות לפלטפורמת ה"טלגראם", וכי קיימות ראיות לכאורה לכך שהעורר עצמו סייע לקטינים שביקשו לרכוש סמים.

אשר לעבירות הסחיטה באיומים המיוחסות לעורר, נקבע כי די בפרסום מחשבון ה"פייסבוק" של העורר בו תיאר את

אירוע הסחיטה באיומים כלפי הקטינה כדי להוות ראיה לכאורה למעשים אלו. זאת בפרט בשים לב להודעת אחד הנאשמים בפרשה ממנה עלה כי גורמים מטעם הארגון נהגו לפרסם את פרטיהם של אנשים שונים שלא פעלו בהתאם להוראות הארגון.

בהתייחס לאירוע השני, נקבע כי קיימות ראיות לכאורה להשמעת האיום כלפי עובדת לשעבר של הארגון, אולם בשלב זה לא ברור אם האיום הושמע לאחר שכבר העבירה העובדת את פרטי סוחרי הסמים שפעלו עם הארגון. על כן, נקבע כי קיימות ראיות לכאורה לקיומה של עבירת איומים בלבד, ולא לקיומה של עבירת הסחיטה באיומים שיוחסה לעורר בכתב האישום.

10. בתום הדיון, נקבע התיק לדיון המשך לנוכח בקשת באי כוח העורר להפנותו לקבלת תסקיר מעצר; ובהחלטתו מיום 2.8.2020, הורה בית המשפט המחוזי (השופט ע' דרויאן-גמליאל) על עריכת תסקיר מעצר בעניינו של העורר.

11. בטרם הוגש תסקיר, ביום 2.9.2020, הורה בית משפט זה (השופט נ' הנדל) על הארכת מעצר העורר ב-90 יום, החל מיום 7.9.2020, או עד למתן פסק דין בהליך העיקרי. זאת, תוך שהודגש כי העבירות המיוחסות לעורר, נסיבותיו האישיות, וניסיונו להימלט מידי הרשויות באוקראינה זמן קצר לפני הסגרתו לישראל, מצדיקים כולם את הארכת מעצרו (בש"פ 5861/20 מדינת ישראל נ' סילבר (2.9.2020)).

12. בתסקיר המעצר מיום 14.9.2020, נמנע שירות המבחן מלהמליץ על שחרור העורר ממעצר. זאת, על רקע הערכתו כי "קיים סיכון משמעותי להמשך התנהלות שולית ועוברת חוק [מצד העורר - 'א'], כמו גם להפרת תנאי מעצרו במידה וישוחרר בתנאים מגבילים", וכן בשל התרשמותו כי המפקחים שהוצעו אינם מתאימים.

13. בהחלטתו מיום 16.9.2020, הורה בית המשפט המחוזי (השופט ע' דרויאן-גמליאל) על מעצר העורר עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו, בלי שהתרשם באופן ישיר מהמפקחים המוצעים על ידי העורר.

נקבע כי די בתיאור העבירות המיוחסות לעורר, אשר נקבע כי קיימות לגביהן ראיות לכאורה, כדי להצדיק את המשך מעצרו עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

עוד הוסיף בית המשפט המחוזי וציין כי תסקיר המעצר בעניינו של העורר תומך אף הוא במסקנה כי יש להורות על מעצר העורר עד תום ההליכים. זאת, תוך שהדגיש כי מאחר שהעבירות שביצע העורר נעשו על רקע התנגדותו האידאולוגית לאיסור על סחר בסמים, ולא ניתן לתת בו אמון שיציית להוראות בית המשפט אם ישוחרר לחלופת מעצר או אם יעצר בפיקוח אלקטרוני.

טענות הצדדים בערר

14. מכאן הערר שלפניי, בגדרו ממקד העורר את טענותיו כלפי חלק מצומצם מקביעות בית המשפט המחוזי, באשר לקיומן של ראיות לכאורה בעניינו בשתי סוגיות בלבד. האחת, היעדר קיומן של ראיות לכאורה לביצוע עבירת הסחיטה באיומים בקטינה אשר יוחסה לו; והשנייה, כי לא ניתן להצביע על קיומן של ראיות לכאורה "לאמור בכתב האישום לעניין הרווח הכספי של העורר בפרט ושל טלגראס בכלל".

15. משם, פנה בא כוח העורר לטענותיו לעניין עילות המעצר במקרה דנן.
עמוד 5

בפרט, טוען העורר כי היה על בית המשפט המחוזי להתרשם מהמפקחים המוצעים באופן ישיר בטרם הורה על מעצרו עד תום ההליכים נגדו. לטענתו, העבירות שביצע נעשו כחלק מפועלו כ"פעיל חברתי מוכר וידוע מזה שנים רבות למען חופש הפרט ולגליזציה של קנאביס, אשר פעל כל העת בפומבי ובגלוי, תחת שמו ותמונתו" - ועל כן יש לקבוע כי אין מניעה עקרונית לשחררו לחלופת מעצר או להורות על מעצרו בפיקוח אלקטרוני.

לעניין זה נטען גם, כי אין להבחין בין עניינו של העורר לבין זה של מעורבים אחרים בפרשה, אשר שימשו אף הם בתפקידים בכירים בהתארגנות, ונקבע כי ישוהו במעצר בפיקוח אלקטרוני.

16. מנגד, בא כוח המשיבה, בדיון שהתקיים לפניי, טען כי יש לדחות את הערעור.

לטענתו, לא נפל פגם בקביעת בית המשפט המחוזי בעניין קיומן של ראיות לכאורה; ואילו טענות העורר בערר ממוקדות לסוגיות משניות שאין בהן כדי להשפיע על עילת המעצר.

אשר למסוכנות הנשקפת מהעורר, הפנה בא כוח המשיבה לעבירות החמורות המיוחסות לו אשר לגביהן אין מחלוקת בעניין קיומן של ראיות לכאורה להוכחתן, וטען כי קיים חשש שהעורר ינסה לשקם את הארגון מביתו; וכי אף לאחר הסגרתו הצדיק העורר את מעשיו והביע נכונות להמשיך בביצוע העבירות.

עוד נטען כי קיים חשש להימלטות העורר, שכן הוא יצא מישראל בעוד תלויים ועומדים נגדו שני כתבי אישום; ואף נמלט מהרשויות באוקראינה בעודו ממתין בשדה התעופה להסגרתו לישראל.

נוסף על כך, טען בא כוח המשיבה כי קיים חשש לשיבוש חקירה, וזאת בין היתר לאור יכולת השפעת העורר על יתר חברי הארגון - אשר חלקם מופיעים ברשימת עדי התביעה; ובשים לב לצעדים שנקט העורר להקשות על רשויות האכיפה להתחקות אחר הפעילות בפלטפורמת ה"טלגראם", תוך הוראה על מחיקת משתמשים של גורמים אשר נחקרו או נעצרו - לרבות פרטי המשתמש שלו עצמו.

דין והכרעה

17. דין הערר להידחות.

העורר מסכים לקיומן של ראיות לכאורה בעניין חלק הארי של העבירות המיוחסות לו. יתירה מזאת, העורר מדגיש בערר כי פעל באופן פומבי ומתהדר בפעילותו העבריינית, בה הוא רואה כמעין פעילות חברתית שיש להעלות על נס.

אולם, בעוד העורר מנסה לשוות למעשיו תדמית תמימה של מאבק חברתי לגיטימי, הרי שבפועל הוא הניח תשתית לביצוע מאות אלפי עסקאות סמים תוך הגברת חשיפתם של קטינים לסמים מסוכנים. 250 קטינים פעלו לכאורה כסוחרים סמים תחת חסותו; ולמעלה מ-200,000 משתמשים רכשו סמים מסוכנים באמצעות הפלטפורמה שיצר, אשר הפכה, על פי הנתען, לאמצעי המרכזי לסחר בסמים מסוכנים בישראל.

טענות העורר באשר להיעדר קיומן של ראיות לכאורה בעניין עבירת הסחיטה באיומים, ולעניין היקף הסכומים שהרוויח זניחות ביחס לעבירות הרבות המיוחסות לו, ואשר בשלב זה אין כל מחלוקת באשר לקיומן של ראיות לכאורה להוכחתן: קשירת קשר לביצוע פשע; ריבוי עבירות של תיווך וסחר בסמים מסוכנים, סחר בסמים מסוכנים, והדחת קטין לסמים מסוכנים; וכן, עבירת איומים כלפי עובדת הארגון לשעבר.

על כן, אף אם אניח לטובת העורר שלא ניתן להצביע על ראיות לכאורה בשתי הסוגיות להן הוא טוען, הרי שאין מחלוקת כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמו של העורר בביצוע עבירות סמים רבות, שלא לצריכה עצמית, לפי פקודת הסמים המסוכנים.

עבירות אלו מקימות חזקת מסוכנות לביטחון הציבור לפי סעיף 21 (1)(ג)(3), אשר כפי שקבעתי בעניין אחר, הכלל לגביהן הוא מעצר עד תום ההליכים, "ואילו מעצר באיזוק אלקטרוני או שחרור לחלופת מעצר ייתכנו רק במקרים חריגים ויוצאי דופן" (בש"פ 5642/18 חג'אני נ' מדינת ישראל (9.8.2018)).

במקרה דנן, מאפייני פעילותו החריגים של העורר בעוכריו: היקף המסחר שהתאפשר הודות למיזם שהקים; מעורבותו בעסקאות סמים בהיקף נרחב; המרץ שהקדיש להרחבת תפוצת הסמים המסוכנים שנמכרו באמצעות פלטפורמת המסחר בסמים מסוכנים שטיפח; וסוגי הסמים שהמגוונים שנמכרו בחסותו - בהם סמים פסיכדליים וקוקאין - בין היתר לקטינים, מלמדים כולם על המסוכנות הרבה הנשקפת מפועלו לחברה כולה.

יתירה מזאת, המניע האידיאולוגי לו הוא טוען מקשה על מתן אמון בו, וספק רב אם יחדל ממעשיו אם יועבר למעצר בפיקוח אלקטרוני או ישוחרר לחלופת מעצר. כך, אף לאחר שנעצר העורר באוקראינה והליכי ההסגרה בעניינו היו בעיצומם, לא חדל מלנסות להחיות את המיזם שהקים, ולחפש מנהלים חדשים שימשיכו את פועלו.

אם לא די בכך, הרי שקיים חשש ממשי כי העורר יפעל להימלטות מהדין ולשיבוש מהלכי חקירה. העורר הקדיש לכאורה מאמצים מיוחדים לשיבוש חקירות משטרתיות שתכליתן להתחקות אחר הפעילות הבלתי חוקית שבוצעה באמצעות פלטפורמת ה"טלגראם", וקיים חשש כי ימשיך בפעולות מעין אלו אם ישוחרר ממעצר.

זאת ועוד, יציאת העורר מישראל בעוד תלויים ועומדים נגדו שני כתבי אישום, והימלטותו מידי הרשויות באוקראינה בעודו בשדה התעופה, ממתין להעברתו לישראל לצורך הסגרתו - מלמדות יותר מכל על נכונותו להימלט מן הדין אם הדבר יתאפשר לו.

למותר לציין כי נסיבות חריגות מעין אלו לא התקיימו בעניינם של המעורבים האחרים בפרשה אשר נעצרו בפיקוח אלקטרוני, ועל כן אין ממש בטענות העורר אשר לפיהן יש להשוות את תנאי מעצרו לאלו שנקבעו בעניינם.

18. בנסיבות אלו, אין לי אלא לתמוה מדוע ראה לנכון בית המשפט המחוזי להורות על עריכת תסקיר מעצר בעניינו של העורר. כפי שבית המשפט המחוזי ציין בהחלטתו, די בעבירות המיוחדות לעורר שלגביהן קיימות ראיות לכאורה, כמו גם בהתנהלותו בהליכי ההסגרה, כדי להצדיק את מעצרו עד תום ההליכים.

משכך, ובשים לב לעומס הכבד בו מצוי שירות המבחן בחודשים האחרונים, מוטב היה להורות על מעצר העורר עד תום ההליכים אף בלי להפנותו לתסקיר מעצר.

תסקירי מעצר דורשים שימוש במשאבי הצרים והחיוניים של שירות המבחן. הכבדת העומס עליו, תוך הפניית עזורים לקבלת תסקיר מעצר גם במקרים שבהם אין כל צורך בכך, עלולה להביא לעיכוב מיותר בשחרורם של עזורים אחרים לחלופת מעצר (ראו גם את החלטתי בבש"פ 5166/20 אבו כף נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (6.8.2020)).

19. הדברים מקבלים משנה תוקף נוכח הימשכות הליכי המעצר בעניינו של העורר.

מאז הוגשו כתב האישום והבקשה למעצרו עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו, ועד להחלטת בית המשפט המחוזי בעניין, חלפה כשנה תמימה. כפי שצינתי בעבר, אני מוצא קושי רב בעצם הימשכות הדיונים בבקשות למעצר עד

תום הליכים על פני תקופה כה ממושכת, ויש לעשות כל הניתן על מנת להימנע מכך (ראו למשל את החלטתי בבש"פ 4120/19 מדינת ישראל נ' עודה, פסקה 28 (4.7.2019)).

במקרה דנן, איני רואה טעם לכך שההחלטה בבקשה למעצר עד לתום ההליכים לא ניתנה במועד ההחלטה בעניין קביעת קיומן של ראיות לכאורה, לפני למעלה מ-3 חודשים.

הנה כי כן, לא זו בלבד שמתן פתח להפניית העורר לקבלת תסקיר מעצר יצר עומס מיותר על שירות המבחן, אלא שהדבר אף הכביד על בית המשפט שלא לצורך, והותיר את העורר ללא החלטה בעניינו לתקופה ממושכת - אף שניתן היה להכריע בבקשה למעצרו עד תום הליכים מזה חודשים מספר.

20. סוף דבר, הערר נדחה.

ניתנה היום, ב' בחשון התשפ"א (20.10.2020).

ש ו פ ט